

Meerwaardebelasting: crypto-activa in het vizier

Fiscaal PRO - Jaargang 8 - n° 11 - 28 augustus 2025

Vanaf 1 januari 2026 stelt de regering-De Wever I stelt namelijk een nieuwe meerwaardebelasting op financiële activa voor. We lichten alvast de krijtlijnen toe, met bijzondere aandacht voor de impact op cryptoactiva.

Toepassingsgebied

De nieuwe meerwaardebelasting is van toepassing in de personenbelasting en de rechtspersonenbelasting (o.a. Belgische en internationale vzw's, private stichtingen, universiteiten, etc.). Er wordt expliciet een uitzondering voorzien voor niet-inwoners van België en voor entiteiten die erkend zijn om fiscaal aftrekbare giften te ontvangen (opgelijst in art. 145³³ WIB92). Bovendien geldt de meerwaardebelasting enkel voor meerwaarden die gerealiseerd worden buiten een beroepsactiviteit, en dus vallen onder het normale beheer van het privévermogen, buiten enige speculatie om. De bestaande meerwaardebelasting aan een tarief van 33%, die verschuldigd is wanneer de transactie kadert in een abnormaal beheer van iemands privévermogen, blijft naast de nieuwe meerwaardebelasting bestaan.

Het regime vindt toepassing op de meerwaarden die gerealiseerd worden naar aanleiding van (ii) de overdracht onder bezwarende titel van (ii) financiële activa. Het begrip "financiële activa" dient ruim geïnterpreteerd te worden en omvat 4 afzonderlijke categorieën (art. 92, §1 WIB92): (i) financiële instrumenten (o.a. beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen, obligaties, afgeleide producten (futures, swaps, opties etc.) rechten van deelneming in instellingen van collectieve belegging, ETF's, emissierechten, etc.); (ii) verzekeringscontracten (o.a. spaar- en beleggingsverzekeringen tak21-, tak23-, tak26- en tak44-verzekeringen); (iii) cryptoactiva (zoals gedefinieerd in de MiCA-verordening nr. 2023/1114); en (iv) valuta (m.i.v. beleggingsgoud en digitale centrale bankmunten).

De schenkingen of eigendomsoverdrachten bij overlijden, hetzij door wettelijke erfopvolging, hetzij bij testament, vormen dus geen aanleiding voor de realisatie van een meerwaarde.

Daarnaast vallen ook de volgende situaties onder de meerwaardebelasting: (i) de uitkering bij leven van kapitalen en afkoopwaarden van levensverzekeringscontracten en kapitalisatieverrichtingen; (ii) de verhuis van de fiscale woonplaats of zetel van fortuin naar het buitenland ('exitheffing'), met heffing op latente meerwaarden; (iii) overdrachten van een financieel actief aan een belastingplichtige niet-inwoner zonder tegenprestatie.

Tarieven

Het algemeen regime voorziet in een aanslagvoet van 10% van de gerealiseerde meerwaarde, na vrijstelling van een jaarlijkse schijf van € 10.000 (te indexeren) per belastingplichtige. Wie de vrijstelling niet benut, zou gedurende 5 jaar telkens € 1.000 kunnen overdragen naar het volgende jaar, tot een maximum van € 15.000.

Een bijzonder regime is voorzien voor belastingplichtigen die een ‘aanmerkelijk belang’ aanhouden, d.w.z. een belastingplichtige die minstens 20% van de rechten bezit in een vennootschap waarvan de aandelen worden overgedragen. Na een jaarlijkse vrijstelling van een eerste schijf van € 1.000.000, worden progressieve schalen toegepast van 1,25% tot 10%. De vrijstelling kan voor het volledige bedrag gedurende een periode van 5 jaar worden benut.

Tot slot worden zogenaamde ‘interne meerwaarden’, waarbij aandelen worden verkocht aan een vennootschap die onder controle staat van de verkoper of diens familie (gedefinieerd als echtgeno(o)t(e) of zijn afstammelingen, zijn ascendenten, zijn zijverwanten tot en met de tweede graad en die van zijn echtgeno(o)t(e)) onmiddellijk belast aan een tarief van 33%.

Cryptoactiva

Vanaf 1 januari 2026 zullen meerwaarden op cryptoactiva onderworpen worden aan de meerwaardebelasting van 10%.

De memorie van toelichting verduidelijkt dat steeds moet worden beoordeeld of de realisatie van een meerwaarde op cryptoactiva beschouwd kan worden als een verrichting die kadert binnen het normaal beheer van het privévermogen van de belastingplichtige en dus geen speculatie uitmaakt. Cryptoactiva kunnen dus nog steeds

beschouwd worden als speculatief inkomen, en zijn in dat geval nog steeds onderworpen aan het afzonderlijk tarief van 33% (vermeerderd met de gemeentelijke opcentiemen) en kunnen bovendien geen gebruik maken van de voetvrijstelling van € 10.000 in geval van “normaal beheer van privévermogen” (dewelke tot heden volledig vrijgesteld waren van belasting).

Bij de beoordeling van het abnormaal karakter van de verrichtingen met cryptoactiva, dient o.a. rekening gehouden te worden met het percentage van het roerend vermogen dat de belastingplichtige in crypto investeert, of er externe financiering werd gebruikt voor de aankopen, of er geautomatiseerde software werd ingezet voor de transacties en naar het aantal verrichtingen dat de belastingplichtige heeft uitgevoerd. Een belastingplichtige die zijn meerwaarden correct aangeeft aan 10%, riskeert dus alsnog bijkomend belast te worden door een fiscus, die bijkomend 23% kan vorderen met als argument dat de cryptotransactie speculatief was. Opvallend is bovendien dat deze strenge interpretatie uitsluitend wordt geformuleerd ten aanzien van cryptoactiva, wat vragen oproept waarom deze activa een andere benadering zou verantwoorden dan de andere beleggingsvormen....

Fiscale realisatie cryptoactiva

De memorie van toelichting stelt verder dat elke vervreemding van cryptoactiva bij elke omzetting in een andere cryptoactiva of in fiduciaire activa wordt beschouwd als een overdracht onder bezwarende titel. Ook vormt het aanwenden van cryptoactiva voor de aankoop van goederen of diensten (bv. een pizza) een realisatie van de desbetreffende financiële activa. Daarentegen wordt verduidelijkt dat er bij de overdracht van cryptoactiva tussen verschillende cryptoactivaportefeuilles van dezelfde

belastingplichtige geen sprake is van een realisatie.

Belastbare basis: FIFO-methode

De FIFO-methode (first-in, first-out) moet worden toegepast voor de berekening van meerwaarden op identieke activa, zoals cryptoactiva. Concreet wil dit zeggen dat bij de verkoop van een deel van deze activa de meerwaarde wordt berekend op basis van de aankoopprijs van de eerst verworven financiële activa.

Het is echter onduidelijk of de FIFO-methode dient te worden toegepast afzonderlijk per exchange of wallet, dan wel of een globale benadering geldt waarbij alle gelijkaardige activa (ongeacht hun bewaarplaats) in één enkele virtuele pool worden samengebracht. Daarbij komt nog dat het reconstrueren van historische transactiedata op een correcte wijze voor veel particuliere beleggers een grote uitdaging zal zijn. Te verwachten is dat in de praktijk beroep zal worden gedaan op gespecialiseerde softwaretools om de aankoopprijs van de eerst verworven financiële activa correct te bepalen.

Strengere aanpak

Deze fiscale hervorming is bovendien geen alleenstaand feit, maar in lijn met de strengere controles op cryptoactiva: (i) cryptorekeningen moeten worden gemeld bij het Centraal Aanspreekpunt (CAP) van de Nationale Bank van België en in de aangifte personenbelasting; (ii) de automatische uitwisseling van gegevens tussen Europese belastingdiensten heeft ook betrekking op cryptoactiva (zogenaamde 'crypto-CRS' via DAC 8) die inwerking treedt vanaf 01/01/2026)); (iii) de fiscus krijgt meer inzage in crypto-transacties om fraude tegen te gaan.

Meerwaarden op cryptoactiva vallen voortaan onder het nieuwe tarief van 10%, maar blijven tegelijk blootgesteld aan een afzonderlijke heffing

van 33% wanneer ze als speculatief inkomen zouden kunnen worden gekwalificeerd. Met de verplichte rapportering van buitenlandse cryptorekeningen bij het CAP en in de aangifte personenbelasting, internationale gegevensuitwisseling, datamining en verhoogde controlecapaciteit wordt het steeds moeilijker om cryptowinsten buiten het vizier van de fiscus te houden. Voor beleggers wordt het noodzakelijk wordt om hun fiscale verplichtingen na te gaan en zich voor te bereiden op de transparantie van hun cryptoportefeuille.

Charlotte Lardenoit en Julie Claes
Advocaat-vennoot en advocaat Sansen
International Tax Lawyers